

MEĐUNARODNA TURISTIČKA KRSTARENJA DUNAVOM U HRVATSKOJ

Dr. sc. Siniša Horak, dipl.ing.
Zrinka Marušić, dipl.ing.

Hrvatski sabor, Odbor za turizam i Odbor za pomorstvo, promet i infrastrukturu
Zagreb, 8. svibnja 2014.

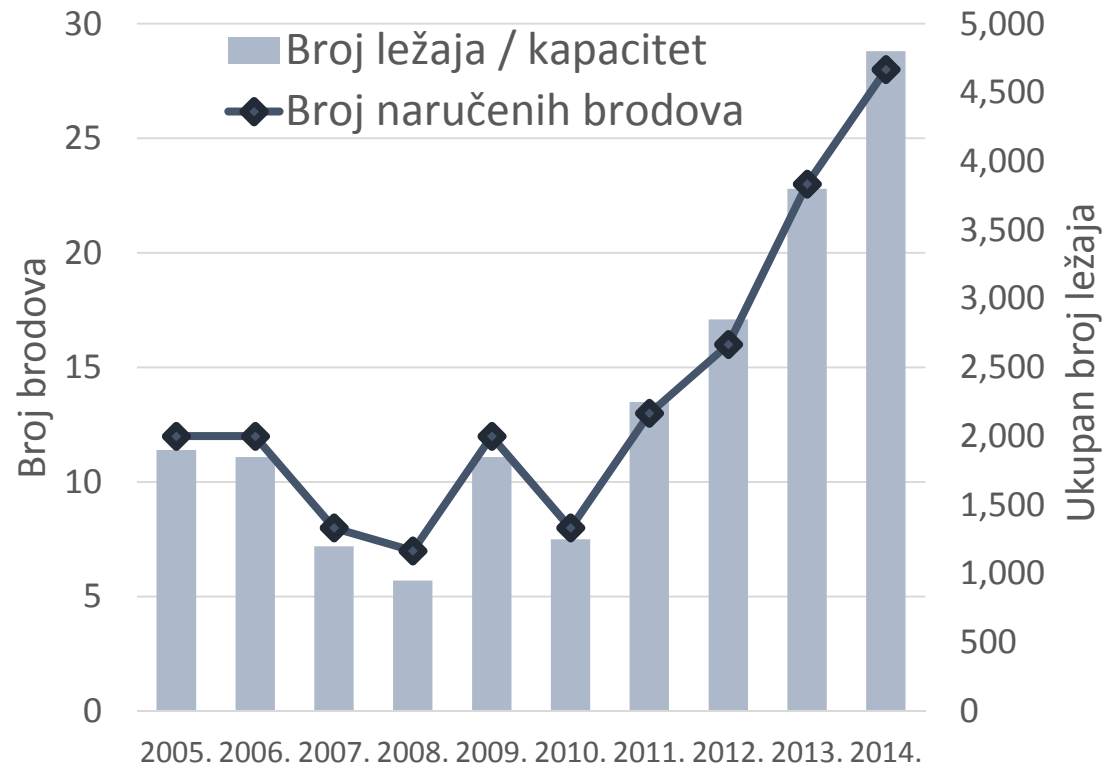
TURISTIČKA (VIŠEDNEVNA) KRSTARENJA RIJEKAMA

- Iako već duže prisutna, procvat doživljavaju početkom ovog stoljeća
- Analitičari ih ocjenjuju i kao odgovor na strelovit rast pomorskih krstarenja
- Europa – vodeća regija u svijetu za riječna krstarenja
- Europa – rijeke Rajna, Majna, Dunav, ... i kanali

BRODOVI ZA TURISTIČKA KRSTARENJA RIJEKAMA

- 260 brodova/krstaša u Europi danas
- Brodovi u prosjeku 108 m dugi i 11,2 m široki, izgrađeni u prosjeku 1996.
- 143 putnika prosječan kapacitet

TRENDOVI U IZGRADNJI BRODOVA

- Grade se sve veći brodovi, u Europi do 220 ležajeva
- Rast kvalitete ponude (komfor, veće kabine s balkonima, sadržaji....)
- Uvođenje novih 'zelenih' koncepata i standarda u ponudu
- Cijena nove izgradnje s oko 70.000 € po ležaju u 2004. godini, na oko 120.000 € danas

AmaCerto (AmaWaterways)

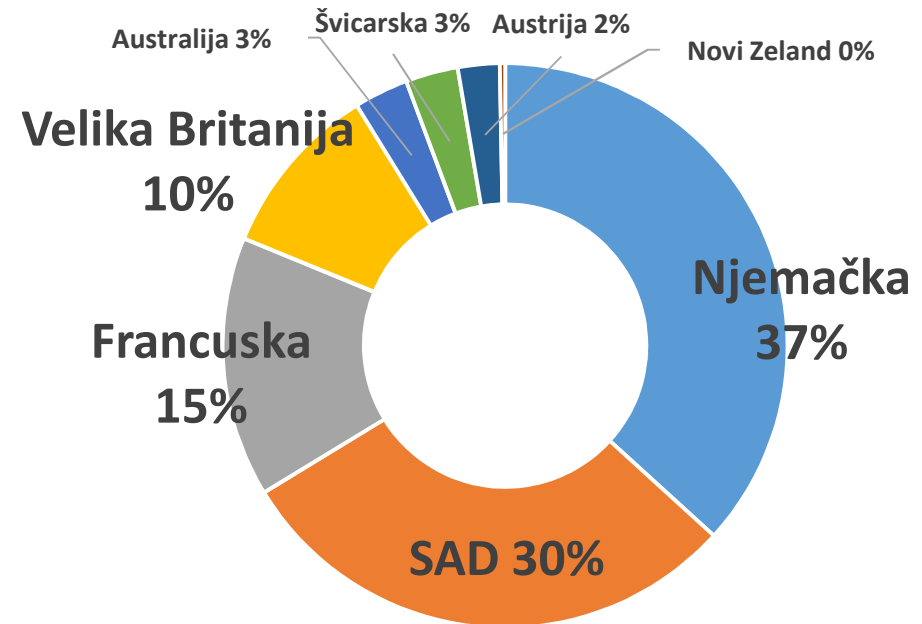

TRENDOVI UNAPREĐENJA CJELOVITOG PROIZVODA RIJEČNIH KRSTARENJA

- Kompanije traže koncept ponude koji ih **diferencira**, traže **nove tržišne niše i prilagođavaju** se potrebama i promjenama potražnje
- Unapređuje se turistički doživljaj putovanja **u suradnji s destinacijama** na kopnu
- Uvode se novi, **tematski itinereri** (itinereri su za oko 75% putnika na riječnim krstarenjima presudni za donošenje odluke o krstarenju)
  - Kompanija AmaWaterways je uvela 30 novih, tematskih itinerera u 2012.
- Destinacije nastoje privući potražnju pa **prilagođavaju ponudu luka** za prihvat brodova
  - Würzburg (na Majni) je u 2002. imao 100 pristajanja, a 2011. 627; od 2012. šest vezova raspoloživo je za privez takvih brodova

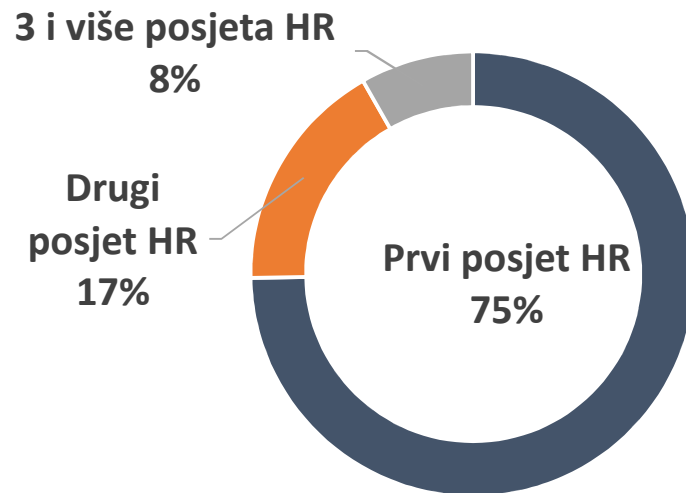
POTRAŽNJA ZA RIJEČNIM KRSTARENJIMA U EUROPI

- Oko 950.000 putnika u 2013., **12% više** nego u 2012.
- Putnici su sve **stariji** (prosječna starost Nijemaca oko 60 godina)

POTRAŽNJA ZA RIJEČNIM KRSTARENJIMA U HRVATSKOJ

- 83% Amerikanaca, 6% Britanaca, 5% Kanadana....
- 67 godina u prosjeku (35% mlađe od 65)

Izvor: Istraživanje stavova i potrošnje posjetitelja s međunarodnih krstarenja Dunavom u Hrvatskoj na uzorku od 445 ispitanika (putnika i članova posade) u Vukovaru u razdoblju X-XI. 2013.

AKTIVNOSTI PUTNIKA U DESTINACIJI (IZVAN BRODA)

Organizirani razgled grada (74%)

Konzumacija hrane u ugostiteljskim objektima

Samostalno razgledavanje grada

Konzumacija pića u ugostiteljskim objektima

Posjet muzeju/izložbi

Kupovina

Organizirani izlet u okolicu (78%)

AKTIVNOSTI ČLANOVA POSADE U DESTINACIJI (IZVAN BRODA)

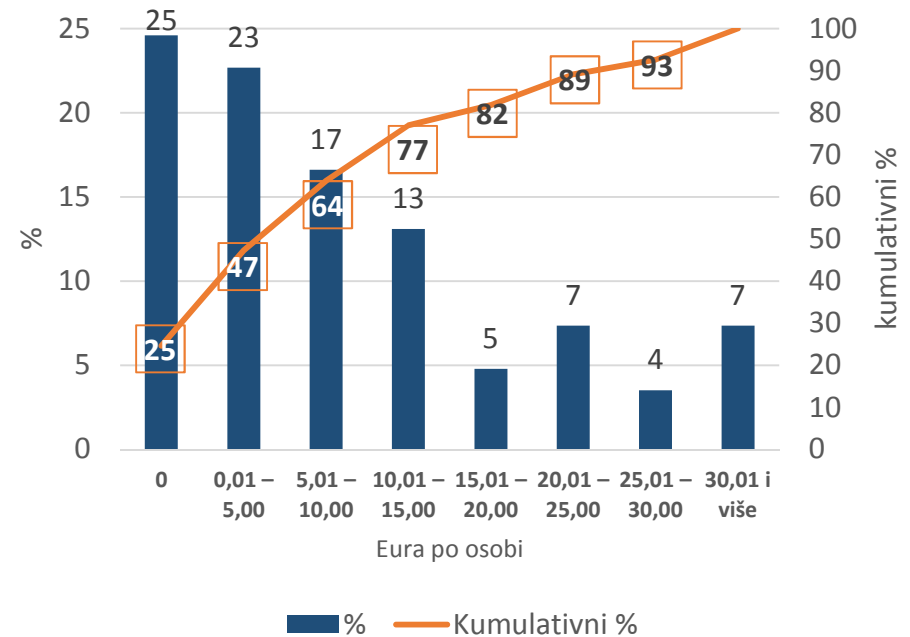
Konzumacija hrane i pića
(87%)
u ugostiteljskim objektima

Samostalno razgledavanje grada (51%)

Kupovina (82%)

IZDACI POSJETITELJA TIJEKOM BORAVKA U DESTINACIJI (IZVAN BRODA)

- **13 eura** po osobi trošili su u prosjeku **putnici** tijekom boravka na kopnu, ne računajući izdatke za eventualni organizirani izlet ili razgled grada, od toga 9 eura na kupnju
- **30,5 eura** po osobi trošili su u prosjeku **članovi posade**

- Putnici kupuju suvenir, piće ili autohtone prehrambene proizvode, posada umjesto suvenira kozmetiku

ZADOVOLJSTVO BORAVKOM U VUKOVARU/HRVATSKOJ

Elementi ponude	Putnici	Posada
Stručnost turističkih vodiča	😊	😊
Ljubaznost osoblja u ugostiteljskim objektima, trgovinama, turističkim informacijskim centrima	😊	😊
Organizirani izleti u okolicu	😊	😊
Organizacija razgleda grada	😊	😊
Gostoljubivost lokalnih stanovnika	😊	😊
Gastronomska ponuda	😊	😊
Osobna sigurnost	😊	😊
Ukupan doživljaj destinacije	😊	😊
Uređenost (čistoća, zelene i javne površine)	😐	😞
Kvaliteta turističke signalizacije	😞	😐
Dostupnost turističkih brošura	😞	😐
Suveniri	😞	😐
Mogućnosti za kupnju ('shopping')	😞	😞

RIJEČNA KRSTARENJA U HRVATSKOJ: SWOT

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Dosegnuti razvoj međunarodnih riječnih krstarenja na Dunavu u Hrvatskoj – iskustva u pružanju usluga (luke, turistička ponuda na kopnu) • 4 riječna pristaništa na Dunavu u Hrvatskoj i jedno na Dravi • Dunav, kao međunarodna turistička atrakcija • Niz atrakcija na obali, atraktivnost cijele regije (istočna Slavonija i Baranja), još nedovoljno 'otkrivena' autentična ponuda • Velike mogućnosti za rast i razvoj ponude, diferencijaciju i prilagodbu tržištu • Hrvatska u EU, nepotrebne granične formalnosti (za dio brodskih itinerera) čine putovanje atraktivnijim • Mogućnost plovidbe na više rijeka (Dunav, Drava i Sava) u jednom krstarenju što putovanje čini atraktivnijim • Sigurnost boravka u Hrvatskoj 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedovoljna suradnja među pružateljima usluga, izostanak zajedničkog tržišnog nastupa • Nedostatna promocija ponude na kopnu, nedovoljno različitih (tematskih) itinerera • Nedovoljno atraktivno osmišljeni itinereri, nisu iskorištene mogućnosti • Neprimjereno riješen problem sanitarnih čvorova, odnosno njihova veličina, uređenost i raspoloživost na pojedinim lokacijama na kopnu • Nedostatak specijaliziranih kadrova za ovu vrstu turizma i podrške regije/države • Premalo oslanjanje na EU razvojne fondove • Nepostojanje jasne razvojne vizije i strategije međunarodnih riječnih krstarenja u Hrvatskoj

RIJEČNA KRSTARENJA U HRVATSKOJ: SWOT

PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> • Evidentan rast potražnje za riječnim krstarenjima u svijetu, posebno u Europi • Širenje itinerera na dio Dunava nizvodno od Budimpešte uz još uvijek dovoljno kapaciteta za rast i razvoj međunarodnih krstarenja na tom dijelu Dunava • Diferencijacija među brodarima znači traženje vlastite prepoznatljivosti ponude, kako u ponudi brodova tako i u ponudi za putnike s tih brodova na kopnu • Javljaju se nove tržišne niše u potražnji i raste broj kraćih, tematskih putovanja – u Hrvatskoj to mogu biti razni tematski itinereri (gourmet, vinski, ratni, biciklistički, vjerski, močvarni i sl.) • Raste potražnja za autentičnošću destinacija koje se posjećuju na kopnu – u Hrvatskoj to su Vukovar, Osijek, PP Kopački rit, Aljmaš, Ilok, salaši/stanovi i sl. 	<ul style="list-style-type: none"> • Moguća stagnacija tržišta međunarodnih riječnih krstarenja zbog gospodarske ili drugih kriza • Rast troškova brodarica (gorivo, lučke takse, plaće posada i sl.), posljedično znači rast cijena krstarenja i mogući pad potražnje • Pad i/ili rast vodostaja rijeka zbog promjene klime smanjuje mogućnost plovidbe, često u najtraženijim terminima

HVALA NA POZORNOSTI!